

Η θάλασσα μας έφερε εδώ

Σήμερα το πρωί άργησα να ξυπνήσω για το σχολείο. Δεν είναι πολλοί αυτοί που έχουν την τύχη να κλείνει η γιαγιά τους τα εκατό της χρόνια και να τα΄ χει τετρακόσια! Όλα τα ξαδέρφια μου ήρθαν στο σπίτι μας χτες και της κάναμε μια μικρή έκπληξη. Το ευχαριστηθήκαμε όλοι, αλλά το πρωινό ξύπνημα ήταν δύσκολο.

Ετοιμάστηκα βιαστικά και για καλή μου τύχη η πίσω πόρτα του σχολείου ήταν ανοιχτή. Μπήκα γρήγορα στην τάξη και έκατσα στη θέση μου. Ο καθηγητής είχε μόλις μπει γράφοντας την ημερομηνία στον πίνακα «15 Μαρτίου 2017». Ένα εικοσάλεπτο μετά ο διευθυντής μπήκε στην τάξη μας έχοντας μαζί του ένα αγόρι. Μας είπε πως ο Εζάν είναι ο καινούριος συμμαθητής μας και ότι είναι πρόσφυγας από το Ιράκ. Η οικογένεια του χάθηκε στη θάλασσα, εκείνος ήταν από τους λίγους που σώθηκαν και έμενε πια στη στέγη για τα ασυνόδευτα προσφυγόπουλα. Πράγματι, βλέποντάς τον καταλάβαινες πως δεν ήταν Έλληνας. Το δέρμα του ήταν μελαμψό και τα μαλλιά του τόσο μαύρα και στιλπνά που έμοιαζαν με εκείνα που έχουν οι κούκλες που έπαιζα μικρή. Μας είπε κάτι στη γλώσσα του και μια καλημέρα με προφορά.

Η ιστορία του καινούριου συμμαθητή μου με έκανε να σκεφτώ ότι η δική μου γιαγιά βλέποντας τους τωρινούς πρόσφυγες, αναστέναζε και βουρκωμένη μονολογούσε «αχ προσφυγιά!». Ποτέ δεν την είχα ρωτήσει να μου πει με λεπτομέρειες την ιστορία της δικής της οικογένειας. Η μητέρα μου με απέτρεπε, «δεν θα αντέξει η καρδιά της» μου έλεγε και έτσι ποτέ δεν την είχα ρωτήσει για το παρελθόν. Μάλλον είχε έρθει η ώρα.

Μετά το φαγητό πήγα στο δωμάτιό της. Της είπα για τον καινούριο συμμαθητή, τον Εζάν και το ταξίδι του από την πατρίδα του ως εδώ. Και άρχισα τις ερωτήσεις.

«Τι να σου πρωτοπώ, παιδί μου, άρχισε να μου λέει, η ιστορία της οικογένειάς μας είναι μεγάλη...»

Κάθισα, λοιπόν, αναπαυτικά και με τα μάτια και τα αυτιά μου ανοιχτά άκουγα προσεχτικά τη γιαγιά μου:

«Η οικογένεια κατάγεται από τη Μικρά Ασία, τα σημερινά παράλια της Τουρκίας. Εγώ έμενα στον Κουλκουτζά μαζί με τους γονείς και τον δωδεκάχρονο αδερφό μου. Ήταν Αύγουστος του 1922, όταν έφτασαν τα νέα. Άκουσα τον πατέρα μου να φωνάζει όλη την οικογένεια στην κουζίνα. Έτρεξα βιαστικά να δω τι συμβαίνει και ο πατέρας μου μας είπε ότι δεν έχουμε χρόνο για πολλά λόγια, μόνο ότι έπρεπε να βιαστούμε και να εγκαταλείψουμε το σπίτι και το χωριό μας. Σε δυο μπόγους βάλουμε ό,τι μπορούσαμε. Πριν βγούμε από το σπίτι, ο πατέρας και η μητέρα πήραν παράμερα εμένα και τον αδερφό μου και μας είπαν: "εδώ είναι η καταπακτή μας, θα φυλάξουμε κάποια πράγματα. Κουβαλάτε πολλά, αφήστε τα εδώ. Θα γυρίσουμε..."

Μια κούκλα είχα πάρει, από εκείνες τις πορσελάνινες, τις ακριβές, δώρο του πατέρα μου για τα πέντε μου χρόνια που έκλεισα την άνοιξη. Ήταν μεγάλη και πολυτέλεια να

την κουβαλώ τέτοιες ώρες. Θα τη δουν και θα την πάρουν, είπε η μητέρα. "Ποιοι;" την ρώτησα, μην καταλαβαίνοντας τι γινόταν ακριβώς. "Δεν έχουμε χρόνο, πρέπει να φύγουμε", απάντησε. Κλαίγοντας, λοιπόν, την άφησα στην καταπακτή. Ακόμα θυμάμαι εκείνη τη στιγμή... Να κλείνει η πόρτα και να νιώθω ότι μου λέει "αντίο" χαμογελώντας. Ο πατέρας έλεγε να μην κοιτάμε πίσω, μόνο μπροστά, αλλά εγώ δεν μπορούσα και γύρισα να κοιτάξω μια τελευταία φορά και σαν να ήξερα μέσα μου πως δεν θα ξαναδώ το σπίτι μου, δεν θα ξαναπαίζω στην αυλή κουτσό, δεν θα ξανακοιμηθώ στο κρεβάτι μου, δεν θα ξαναδώ την κούκλα μου και σηκώνοντας το χέρι μου κλαίγοντας αναφώνησα "αντίο αγαπημένο μου σπιτάκι".

Με τα πολλά φτάσαμε στις βάρκες. Πριν προλάβουμε να μπούμε, τρεις Τούρκοι στρατιώτες μας σταμάτησαν και ζήτησαν κάτι από τον πατέρα μου. Χωρίς καλά καλά να το καταλάβω, άρχισαν να τσακώνονται. Ένας από τους στρατιώτες τραβούσε τον αδερφό μου και ο πατέρας μου προσπαθούσε να τον εμποδίσει. Ξαφνικά ακούστηκε ένας πυροβολισμός και ο πατέρας έπεσε στο χώμα. Οι στρατιώτες άρπαξαν τον αδερφό μου, η μάνα μας έτρεξε προς τον πατέρα. Ήταν ήδη αργά. Η σφαίρα τον πέτυχε στην καρδιά τη δική του και τη δική μας. Ακόμα ακούω τις κραυγές της μητέρας και τις φωνές του αδερφού μου. Και τότε η μητέρα αρπάζοντάς με πήγε προς τη βάρκα λέγοντάς μου την αλήθεια, πως γινόταν πόλεμος και ότι η θάλασσα ήταν η μόνη μας ελπίδα να γλιτώσουμε...»

Και η θάλασσα μας έφερε εδώ, γλιτώσαμε, αλλά ο πατέρας, ο αδερφός μου... Χρόνια ολόκληρα είχα την ελπίδα ότι θα τον ξαναδώ...

Βλέποντας πόσο ταραχτήκε η γιαγιά της είπα να ηρεμήσει και ότι αύριο πάλι εδώ θα ήμουν.

Την επόμενη ημέρα στο σχολείο ο Εζάν καθόταν μόνος του στο μπροστινό μου θρανίο. Δεν μπορούσα να συγκεντρωθώ στο μάθημα. Μόλις χτύπησε το κουδούνι για διάλειμμα πήγα δίπλα του, έκοψα το μισό σάντουιτς που κρατούσα και του χαμογέλασα «Πάρε, Εζάν, είσαι και εσύ ένας αδερφός που η θάλασσα σε έφερε εδώ».

Μια Μικρασιάτισσα